

КОМПЛЕКСНА ПІДСУМКОВА РОБОТА ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ОЦІНЮВАННЯ ЧЕРЕЗ ГРУПИ ЗНАНЬ

Ткачук Т.В. ,

учитель зарубіжної літератури

ЗЗСО №20

Сучасна освіта дедалі більше орієнтується на особистісно-орієнтований підхід, а отже – й на диференціацію оцінювання знань учнів. Один із дієвих інструментів такого підходу — поділ навчального матеріалу за групами знань, які дозволяють всебічно оцінити сформованість читацької, мовленнєвої та літературної компетентностей.

Відповідно до наказу МОН України №1093 від 02.08.2024 р. «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» зазначено, що «для формування висновків щодо рівня досягнення обов’язкових результатів навчання за семестр учитель / учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної в Критеріях оцінювання за освітніми галузями».

У Держстандарті визначено групи знань мовно-літературної освітньої галузі:

ГР 1. Усно взаємодіє - взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях.

Мета: перевірити здатність учня формулювати власну думку, аргументовано висловлюватися, вести діалог, презентувати літературний твір або героя.

Можна використати найрізноманітніші завдання. Наприклад, усно описати улюбленого героя, використовуючи цитати з твору, дати відповідь на запитання вчителя, інсценізувати короткий діалог між двома літературними героями.

Зазвичай завдання цієї групи учні виконують у парі або групі перед класом або вчителем. Під час контрольної це може бути підготовлене висловлення.

ГР 2. Працює з текстом – сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема в художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду.

Мета: перевірити вміння учня читати, розуміти, аналізувати художній текст, знаходити ключові елементи сюжету, характеризувати персонажів, визначати художні засоби.

Можна запропонувати учням виконати наступні завдання:

- прочитати уривок із твору (на вибір учителя — з вивченого тексту) та виконати завдання:

- визначити жанр і тему уривка,
- назвати художні засоби,
- дати коротку характеристику героя,
- пояснити роль цього епізоду в загальній композиції твору.

ГР 3. Письмова взаємодія – висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.

Мета: перевірити навички письмового мовлення: логічне викладення думок, дотримання структури тексту, граматичну і стилістичну грамотність.

ГР 4. Досліджує мовлення – дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Мета: перевірити здатність учня робити елементарні дослідження мовного матеріалу, порівнювати стилі, аналізувати висловлювання, робити узагальнення.

Завдання:

- виписати з уривка синоніми до слова «добрий» і пояснити, у чому відмінність у їхньому вживанні.
- Порівняти авторське мовлення і мовлення персонажа: чим вони відрізняються?
- Знайти приклад емоційно забарвленої лексики в тексті й пояснити її роль.

Підсумкове оцінювання здійснюється періодично і може охоплювати один, декілька або всі групи результатів, визначених у Держстандарті. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель встановлює самостійно.

Таке оцінювання перетворює контрольну роботу не на «іспит», а на діалог із текстом, де кожен учень має змогу показати не лише знання, а й ставлення до літератури. І це, безумовно, сприяє підвищенню мотивації та розвитку читацької культури.

Переваги такого підходу полягають у тому, що диференціація дає змогу кожному учневі проявити себе в тій сфері, де він відчувається сильнішим. Комплексність забезпечує охоплення різних видів читацької і мовленнєвої діяльності. Об'єктивність дає можливість точніше оцінити сформованість компетентностей.